

Zasuk - sindikat za ustvarjalnost in kulturo – Izjava/govor za 8. februar 2023

Osmega februarja smo že vajeni standarne državne folklore, ko se kulturi nameni nekaj slavnostnih besed. Državniki se v najboljših kostumih prikažejo v elitnih ustanovah, prebere se nekaj zimzelenih sonetov, podeli nekaj priznanj in na dolgo govoriči o pomenu kulture za obstoj naroda. A tovrstne kulturne prireditve ne naslavljajo množic. Ne naslavljajo delavcev in delavk, ki so nosilci vsega, kar lahko definiramo kot kulturo, pač pa naslavljajo kulturo kot abstraktno vrednoto, ločeno od naših življenj. Če se v tej državni folklori dejansko pojavi človek, pa nam je ta predočen kot nekakšno mitološko bitje, umetnik, ki ločeno od množic ustvarja v čisti duhovni ekstazi.

Čemu služi vsa ta kulturniška mitologija?

Kot prvo nas, delavce, ločuje v različne kategorije: na kulturne in nekulturne, ustvarjalne in neustvarjalne, nadarjene in nenadarjene... Zamegli nam torej preprosto dejstvo, da je *vsako* delo ustvarjalno. Ustvarjalci kulturnih izdelkov nikakor nismo posebna vrsta ljudi, ki deluje ločeno od ostalega delavstva, pač pa smo del enakih proizvodnih procesov in si delimo enake usode. Kulturniška mitologija želi potegniti črto med oblikovalcem in prodajalcem, med igralcem in tehnikom, glasbenikom in šoferjem, mi pa dobro vemo, da si vsi delimo enake temeljne interese.

Kulturniška mitologija želi nas, ki delamo v kulturno-ustvarjalnem sektorju, prepričati, da sploh nismo delavci. Državniki nas kitijo z nagradami, pohvalami in odličji, pri čemer našega dejanskega dela sploh ne vidijo. To, kar je čisto navadno delo, oni razglašajo za ustvarjalnost. V njihovem svetu se delavnici ne reče delavnica, ampak "laboratorij", ali "inkubator"- prostor kjer se zadržujejo le ustvarjalni geniji. Za njih mi ne delamo, ampak "ustvarjamo". In ker nam je dopuščeno ustvarjanje, se lahko pohvalijo, da živimo v demokratičnem in svobodnem okolju.

Vse to se priročno ujema z njihovimi miti o svobodnem trgu. Kajti po njihovi definiciji nismo delavci, pač pa sami svoji delodajalci - podjetja v eni osebi, ki med seboj tekmujejo na trgu. Nenehno nam vsiljujejo mišljenje, da je tekmovalnost v tem času neobhodna. S tem nam ne odrekajo le statusa delavca

in pripadajočih delavskih pravic, pač pa tudi medsebojno solidarnost in sindikalno organiziranost.

Državni kulturniški miti imajo tako povsem praktično funkcijo: omogočajo izkoriščanje delavcev s strani kulturnih institucij, nevladnih organizacij, medijev in podjetij. Te ustanove so polne besed o izjemnosti in nadarjenosti, ne poznajo pa pojmov "bolniška", "dopust", "porodniška" ali "regres" ... In kar je še huje: država z našo pomočjo uvaja in promovira tovrstno samo-izkoriščanje za celoten delavski razred. Vsem delavcem pripoveduje enake laži kot nam: "Kaj ti bo socialna varnost, če si nadarjen, iznajdljiv in ustvarjalen?"

Dobro vemo, da so vse to le puhlice tistih, ki hočejo preprečiti sleherno sindikalno organiziranje. Res je – tudi sami velikokrat pripomoremo k temu, saj zavoljo ljubezni do našega dela pristajamo na izkoriščevalske delovne razmere. A tega imamo dovolj!

Odločno zavračamo ideološko navlako, ki nam preprečuje, da si izborimo boljše življenjske pogoje. Zato smo danes tu, združeni v sindikatu ZASUK in povezani v sindikalno konfederacijo ZASUK - GLOSA, saj bomo le kot solidaren, močan in povezan kolektiv odprli vrata spremembam v kulturno-ustvarjalnem sektorju in drugih vse bolj prekariziranih področjih dela: od šolstva prek zdravstva do trgovine in še marsikje. Na nas je, da stopimo skupaj in z roko v roki dosežemo kvalitetno življenje za vse delavstvo!

Če smo že za kakšno kulturo, je to kultura, ki je prežeta z mednarodno delavsko solidarnostjo. Naj živi!